

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Зміна суспільно-політичної ситуації, розвиток міжнародних контактів у всіх сферах, залучення у ці контакти все більшого числа українців, міжнародна інтеграція призвели до зростання ролі та значення умінь і навичок реального іншомовного спілкування. Змінилося й саме розуміння цього спілкування у мовній педагогіці та освіті в цілому.

Формування ключових компетентностей майбутніх учителів є одним із найважливіших завдань, що стоять перед ВНЗ у зв'язку із модернізацією вітчизняної освіти. Зважаючи на вище сказане, актуальним стає питання компетентнісного підходу в освіті.

Компетентнісний підхід у підготовці фахівців передбачає не просту трансляцію знань, умінь і навичок від викладача до студента, а формування у майбутніх педагогів професійної компетентності. Реалізація такого підходу передбачає використання певних освітніх технологій у навчанні, рефлексію студентів, оцінку власних досягнень, самостійність використання у практичній діяльності професійних умінь та навичок [1].

Реалізація компетентнісного підходу до навчання майбутнього вчителя іноземної мови передбачає, в першу чергу, формування і розвиток його компетентностей.

Безсумнівний вклад у дослідження даної проблематики внесли такі вчені як Ю. Жуков, А. Маркова, Г. Миролубова, Л. Петровська, Дж. Равен, Ю. Ємельянов та ін.

Компетентність визначається багатьма чинниками, оскільки саме компетентності, на думку багатьох міжнародних експертів, є тими індикаторами, що дозволяють визначити готовність молодої людини до життя, її подальшого особистого розвитку і до активної участі у житті суспільства [3].

Професійна компетентність є інтегративною характеристикою фахівця, під якою розуміють сукупність професійних та особистісних якостей, необхідних для успішної педагогічної діяльності. Професійно компетентним можна назвати вчителя, який на досить високому рівні здійснює педагогічну діяльність, педагогічне спілкування, досягає стабільно високих результатів у навчанні та вихованні учнів [2]. Розвиток професійної компетентності – це розвиток творчої індивідуальності, формування сприйнятливості до педагогічних інновацій, здібностей адаптуватися у мінливому педагогічному середовищі. Від професійного рівня педагога безпосередньо залежить соціально-економічний і духовний розвиток суспільства.

Зміни, що відбуваються у сучасній системі освіти, роблять необхідною підвищення кваліфікації та професіоналізму вчителя, тобто його професійної компетентності. Основна мета сучасної освіти –

відповідність актуальним і перспективним потребам особистості, суспільства і держави; підготовка різнобічно розвиненої особистості, громадянина своєї країни, здатної до соціальної адаптації в суспільстві; початок трудової діяльності, самоосвіти та самовдосконалення. Саме тому в даний час різко підвищився попит на кваліфікованого, творчо мислячого, конкурентоспроможного учителя, здатного виховати особистість у сучасному динамічному світі.

Основні показники професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови, на нашу думку, включають у себе необхідність вміння розвивати в учнів комунікативне та міжособистісне спілкування, компонентами якого є лінгвістична, тематична, соціокультурна, навчально-пізнавальна компетенції.

Процес становлення професійної компетентності майбутнього педагога не обмежується лише засвоєнням теоретичних і практичних курсів у змісті навчання у педагогічному ВНЗ. Цей процес охоплює розвиток професійної спрямованості особистості майбутнього вчителя, формування відношення студентів педагогічного ВНЗ до педагогічної діяльності як цінності, розвиток професійних умінь і навичок, самостійність їх вживання у практичній діяльності. В результаті у студентів загострюється професійний інтерес, активізуються позиція рефлексії, вміння самоаналізу і самооцінки, розвиваються педагогічні здібності і професійні установки, перцептивні та комунікативні навички.

На думку О. Овчиннікової, для реалізації поставлених завдань потрібне забезпечення студентів теоретичними комунікативними знаннями (лінгвістичними, міжкультурними та соціально-психологічними); формування системи цінностей і позитивної мотивації, інтересу до професійної діяльності; формування у студентів практичних комунікативних умінь, організація позитивного досвіду міжособистісного та міжкультурного спілкування [4].

Таким чином, компетентність учителя іноземної мови виявляється у високому рівні його знань, володінні лінгвокраїнознавчою і соціокультурною інформацією, методикою навчання іноземній мові та новими розробками у даній сфері.

ЛІТЕРАТУРА

1. Введенский В.Н. моделирование профессиональной компетентности педагога // Педагогика. 2003. № 10.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / За заг. ред. О.В. Овчарук. . К.: «К.І.С.», 2004. – 112с.
3. Карпова Л.Г. Формування професійної компетентності вчителя загальноосвітньої школи: дис...канд. пед.наук: 13.00.04 / Карпова Лариса Георгіївна. – Харків, 2003. – 210 с.

4. Овчинникова О. С. Развитие коммуникативной компетентности учителей иностранного языка / О. С. Овчинникова // Известия Уральского государственного университета. – 2008. – № 60. – С. 187-191.